

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

Wtorek

31 grudnia 2024
nr 102 (LXXIX)
cena: 17 Kč

WIADOMOŚCI
115 WOLNYCH DNI?
TYLKO W POLSCE
STR. 2-3

KULTURA
GÓRNIAKOWIE
POD LUPĄ MAGIERY
STR. 4

KULTURA
POŚWIĄTECZNE
ŚWIĘTOWANIE
STR. 5

Fot. Państwowa Straż Pożarna

WYDARZENIE: To była tragiczna niedziela w Cieszynie. W wyniku wybuchu kamienicy przy ulicy Głębokiej 32 zginęły dwie osoby. Akcja ratunkowa, trwająca ponad 20 godzin, zakończyła się w niedzielę przed północą. Zabytkowa kamienica pochodząca najprawdopodobniej z II poł. XVIII w. uległa całkowitemu zniszczeniu. Naruszona jest konstrukcja sąsiednich budynków, które w poniedziałek badała specjalna komisja ekspercka. Wczoraj w samo południe, na jedną dobę, została ogłoszona żałoba w mieście.

Szymon Brandys, Łukasz Klimaniec

Trzypiętrowa kamienica w centrum Cieszyna runęła w niedzielę po wybuchu, do którego doszło ok. 4.00. Mieszkańcy mówili, że usłyszeli najpierw głośny huk. W budynku znajdowały się trzy mieszkania, zameldowanych było w sumie 11 osób. – Zgłoszenie otrzymaliśmy o godz. 4.08, po dojeździe pierwszych zastępów okazało się, że częściowemu zawaleniu uległa ściana frontowa kamienicy, a pożar rozprzestrzenił się na dach i trzecie piętro dwóch sąsiednich budyn-

ków – wyjaśnił podczas porannego briefingu zastępca śląskiego komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej st. bryg. Damian Legierski. Później, po ugaszeniu pożaru, dowództwo nad akcją, w której w sumie wzięło udział 200 strażaków, przejęła jednostka krajowa. Ewakuowano 21 osób, którym miasto zapewniło tymczasowe schronienie oraz opiekę psychologiczną. – trzech mieszkańców z lekkimi obrażeniami wymagało pomocy, dwóch zabrano do szpitala, ale wkrótce ich wypisano – uzupełnił szef PSP nadbryg. Mariusz Feltynowski. Przez 60 lat na zabytkową kamienicę przy ul. Głębokiej z okien

swojego mieszkania z naprzeciwka spoglądała Krystyna Piechowiak. – Muszę się dowiedzieć, czy nie stało się coś komuś z moich znajomych, bo ja już teraz mieszkam w innym miejscu; oby ludzie nie zginęli! – mówiła z troską w rozmowie z „Głosem”. Niedaleko miejsca katastrofy, przy Starym Targu, swój warsztat rusznikarski ma radny Jerzy Wałga. – To blisko ode mnie, ogromna szkoda, była to jedna z ładniejszych cieszyńskich kamienic – dodał. Jak ustaliła policja, na miejscu na gruzowisku mogły pozostać: 78-letnia kobieta i 46-letni mężczyzna, którzy mieszkali w osobnych mieszkaniach na pierwszym i na drugim piętrze budynku należącego

do komunalnego Zakładu Budynków Miejskich. – Najważniejsze jest ludzkie życie, ale to też wyrwa w samym sercu naszego miasta; los nas w tym roku nie oszczędza – powiedziała w rozmowie z naszą gazetą burmistrz Gabriela Staszkievicz. Strażacy z jednostek państwowych oraz ochotniczych szukali zaginionych przez cały dzień. Do działań zaangażowana była również wyspecjalizowana w tego rodzaju zdarzeniach Specjalistyczna Grupa Poszukiwawczo-Ratownicza Państwowej Straży Pożarnej z Jastrzębia-Zdroju. Strażaków, zmieniających się w fizycznej pracy co 45-60 minut, na miejscu wspierała grupa blisko 100

policjantów, w tym specjalistów z Zespołu ds. Katastrof Wydziału Kryminalnego Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach, kryminalnych i z pionu prewencji cieszyńskiej komendy oraz mundurowych z katowickiego oddziału prewencji. – Podczas poszukiwań wykorzystywany był ciężki sprzęt ratowniczy, drony oraz psy ratownicze – podsumował Krzysztof Pawlik, oficer prasowy Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie. Na miejsce katastrofy przybył wojewoda śląski Marek Wójcik.

Ciąg dalszy na str. 3

REKLAMA

Życzymy wszystkim członkom i sympatykom, aby każdy dzień nowego roku przynosił radość, zdrowie i spełnienie.

Oby Wasze marzenia zaczęły się realizować, a wszelkie wyzwania przynosiły nowe możliwości i inspiracje. Szczęśliwego Nowego Roku! Życzę zarząd PTTS „Beskid Śląski”

GŁ-624

ZDANIEM... Łukasza Klimaića

klimaić@głos.liv

I co, proszę Państwa? Znów jesteśmy o rok starsi, może trochę mądrzejsi, nie zawsze zdrowsi, ale na pewno doświadczeni ostatnimi dwunastoma miesiącami. 2024 rok już spakowany, jego wypchana walizka stoi za progiem, lada moment on sam zamknie drzwi i odejdzie w przeszłość. Czy odejdzie również w zapomnienie? Babcia przy okazji noworocznych życzeń zwykła mówić, „żeby nie był gorszy”. To znaczy: wcale nie musi być lepiej, może być tak, jak było, byle tylko nie było gorzej. Mocno doświadczona przez życie ta góralka o gołębim sercu potrafiła doceniać i szanować, co ma. Nawet, gdy chorowała i cierpiała, potrafiła w tym znaleźć jasną stronę mówiąc nam: byle nie było gorzej.

Babci nie ma już drugi rok. Ponaddwustuletni dom, w którym mieszkała, stoi pusty. Wszystko w nim zostało po staremu, jakby babcia wyszła na chwilę i miała zaraz wrócić, rozpalic ogień w kuchennym piecu, żeby na rozgrzanej blasze postawić garnek i zacząć warzyć.

Ale babcia nie wróci, podobnie jak ten 2024 rok i wszystko to, co ze sobą przyniosł. Rzeczy dobre i te złe, radosne i smutne. Zostały zdjęcia, nagrane filmiki, wspomnienia, pamiątki. Ale została też pustka i żal, bo 2024 był też dla kogoś ostatnim.

Babcine życzenia „żeby nie był gorszy” zostały w pamięci. Powoli uczę się ich sensu. Na przykład ciesząc się każdą chwilą spędzaną z bliskimi i doceniając to, co mam. A myśląc o nowym roku po cichu dodaję swoje życzenie – „żeby był jeszcze lepszy”.

Do siego roku, drodzy Czytelnicy!

Życzymy Wam nowego roku pełnego optymizmu, radości, szczęścia i powodzenia. Niech w 2025 spełnią się Wasze wszystkie marzenia! Redakcja „Głosu”

W OBIEKTYWIE »GŁOSU«

• Dziś ostatni dzień roku. Jednym z arcybutów Sylwestra jest szampan. Może też być w wersji bezalkoholowej...
Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

DZIŚ...

31

grudnia 2024

Imieniny obchodzą:

Melania,

Sylwester, Sylwestra

Wschód słońca: 7.42

Zachód słońca: 15.35

Do końca roku: 0 dni

(Nie)typowe święta:

Sylwester

Przysłowie:

„W noc sylwestrową

łagodnie, będzie kilka dni

pogodnie”

JUTRO...

1

stycznia 2025

Imieniny obchodzą:

Mieczysław,

Mieczysława, Mieszko

Wschód słońca: 7.42

Zachód słońca: 15.36

Do końca roku: 364 dni

(Nie)typowe święta:

Nowy Rok,

Światowy Dzień Pokoju

Przysłowie:

„Gdy na Nowy Rok plucha,

ze złniem też będzie

pokuta”

POJUTRZE...

2

stycznia 2025

Imieniny obchodzą:

Abel, Izydor, Makary

Wschód słońca: 7.42

Zachód słońca: 15.37

Do końca roku: 363 dni

(Nie)typowe święta:

Dzień Tyśia,

Światowy Dzień

Introwertyka

Przysłowie:

„Gdy Makary pogodny

cały styczeń chłodny”

POGODA

wtorek

dzień: 6 do 8°C

noc: 0 do -1°C

wiatr: 3-5 m/s

środa

dzień: 6 do 8°C

noc: 2 do 1°C

wiatr: 5-7 m/s

czwartek

dzień: 9 do 10°C

noc: 2 do 0°C

wiatr: 7-9 m/s

115 wolnych dni? Tylko w Polsce

Wliczając weekendy oraz dni ustawowo wolne od pracy Polacy w 2025 roku będą mieli łącznie aż 115 dni wolnych! Taką możliwość daje rozkład świąt religijnych i państwowych. Oprócz weekendów Polacy mogą liczyć na 13 dni świątecznych wolnych od pracy. Dziewięć z nich przypada w dni robocze, dwa w soboty i dwa w niedziele.

Łukasz Klimaniec

Umiętnie połączenie dni urlopowych ze świątami państwowymi i kościelnymi może przynieść sporą liczbę wolnych dni. Dlatego wybierając się do Polski warto wiedzieć, kie-

dy sklepy i urzędy będą zamknięte. Pierwszy ustawowo wolny dzień od pracy wypada oczywiście już w środę 1 stycznia. Kolejny pięć dni później – to przypadające w poniedziałek 6 stycznia Święto Trzech Króli. Dla Polaków oznacza to wydłużony week-

end. Kolejna okazja na dłuższe wolne przytrafi się na przełomie kwietnia i maja 2025 r. i ma związek ze Świątami Wielkanocnymi (20-21 kwietnia) i ma-

• Najbliższy tzw. długi weekend w Polsce przypadnie w dniach 4-6 stycznia w związku ze świętem Trzech Króli (poniedziałek 6 stycznia).
Fot. ŁUKASZ KLIMANIEC

jówką (1-3 maja). Wystarczy wybrać wypisać osiem dni urlopu, by mieć aż 14 wolnych dni z rzędu.

W czerwcu przy okazji Bożego Ciała, jakie w 2025 roku wypada w czwartek 19 czerwca, wystarczy wziąć wolny piątek 20 czerwca i cieszyć się czterema dniami wolnego. Długi weekend szykuje się też w sierpniu, bo obchodzone Święto Wojska Polskiego oraz Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny, w 2025 roku wypada w piątek. A to oznacza długi weekend.

Wszyscy, którzy lubią jesienny wypoczynek, mogą go sobie zapla-

nować przy okazji Święta Niepodległości 11 Listopada, które w 2025 roku wypada we wtorek. Wystarczy zatem wypisać urlop 10 listopada oraz od 12 do 14 listopada, żeby mieć w sumie aż 9 dni wolnego (od soboty 8 listopada do niedzieli 16 listopada).

Święta Bożego Narodzenia przypadają w czwartek i piątek. Ponieważ nie jest pewne, czy Wigilia w 2025 roku będzie już dniem wolnym od pracy, dlatego chcąc wydłużyć sobie dni wolne, warto wypisać urlop w dniach od 22 do 24 grudnia. ▴

Wyrwa w sercu miasta

Dokończenie ze str. 1

• Przeszukiwanie gruzów. Fot. Państwowa Straż Pożarna

Tragiczne zakończenie

Przed północą dowódca Feltynowski podczas konferencji prasowej przekazał tragiczne wieści o końcu akcji ratowniczej. – Po godz. 21.00 na drugiej kondygnacji ze strony zewnętrznej została zlokalizowana jedna osoba, która została wydobyta i przekazana do namiotu do dalszych czynności policji i prokuratury. O godz. 23.10 została znaleziona druga osoba – wyjaśnił.

Niestety, u obu osób nie stwierdzono oznak życia. Ich identyfikacja będzie wymagała dodatkowych badań, w tym analizy DNA, co potwierdził zastępca prokuratora okręgowego w Bielsku-Białej, Arkadiusz Jóźwiak.

Według wstępnych ustaleń przyczyną zawałenia kamienicy mógł być wybuch gazu. – Czekamy na mnó-

stwo pracy procesowej, będziemy się opierać przede wszystkim na opiniach biegłych – stwierdził zastępca komendanta głównego policji Roman Koster. Jak dodał, kamienica, choć nie była ogrzewana gazem, to w budynku istniała instalacja gazowa z ważnym przeglądem technicznym. Szczegółowe okoliczności zdarzenia oraz jego przyczyny zostaną zbadane w ramach śledztwa prowadzonego pod nadzorem prokuratora.

Dzień po wybuchu

Wybuch w Cieszynie w kamienicy przy ul. Głębokiej spalił życie w centrum miasta. Dzień po katastrofie ul. Głęboka była zamknięta na odcinku od ul. Olszaka, osoby postronne nie mogły na nią wejść do placu Dominikańskiego ani od ul.

Droższe winiety

Wybierając się w trasę po czeskich autostradach warto pamiętać, że od 1 stycznia zapłacimy więcej za winiety. Za roczną winietę autostradową trzeba zapłacić 140 koron więcej niż dotychczas. Cena miesięcznej winiety wzrasta o 30 koron, a jednodniowa podróżeje o 10 koron.

Ta podwyżka wprowadzona przez Ministerstwo Transportu Republiki Czeskiej po raz pierwszy została przygotowana zgodnie ze wskaźnikiem inflacji oraz długością użytkowanych odcinków autostrad. Martin Kupka, minister transportu, wprowadzając takie rozwiązanie tłumaczył, że wprowadzany jest mechanizm automatycznej waloryzacji wszystkich stawek opłat czasowych, aby w dłuższej perspektywie utrzymać cenę za korzystanie z autostrad na stabilnym poziomie. Ma to odpowiadać kształtowaniu się cen i rozległości sieci autostrad.

Pojazdy zeroemisyjne – elektryczne oraz napędzane wodorem – zgodnie z europejską dyrektywą nadal będą mogły bezpłatnie korzystać z autostrad. Sieć autostrad w Czechach liczy obecnie 1340 km, z czego 226 km nie jest objęte obowiązkiem wykupowania winiet. W tym 2024 roku otwarto ponad 100 kilometrów nowych odcinków autostrad. Tylko część z nich znajdzie odzwierciedlenie w podwyżce winiet na 2025 r. Odcinki oddane do użytku w drugiej połowie 2024 roku zostaną uwzględnione w cenie winiety dopiero w 2026 r. (klm)

Energetyczne napięcie na linii Ukraina – Słowacja

Fot. ARL

Prezydent Ukrainy Wołodymyr Zelenski (zdj. po lewej) oskarżył w sobotę premiera Słowacji Roberta Fica o otwieranie „drugiego frontu energetycznego” przeciwko Ukrainie na polecenie Władimira Putina.

Zelenski zaznaczył, że około 19% ukraińskiego importu energii elektrycznej pochodzi ze Słowacji. Oskarżył premiera Fica o krótkowzroczność polityczną, która nie tylko pozbawiła Słowaków rekompensaty za utratę tranzytu rosyjskiego gazu, ale może także kosztować kraj utratę kolejnych 200 milionów dolarów, jakie Ukraina płaci za dostawy prądu. (PAP)

Premier Słowacji zagroził wstrzymaniem dostaw energii, jeśli Ukraina po Nowym Roku zrealizuje zapowiedzi dotyczące zatrzymania tranzytu rosyjskiego gazu przez swoje terytorium. Groźba ta pojawiła się w kontekście ostatniego spotkania Ficy z Władimirem Putinem w Moskwie.

Jak wskazał Zelenski, odrzucenie przez Fica propozycji wyrównania strat za tranzyt gazu świadczy o eskalacji napięć między oboma krajami. Sytuacja ta stawia pod znakiem zapytania współpracę energetyczną w czasie, gdy Ukraina zmagając się z atakami na swoją infrastrukturę energetyczną. (szb, klm)

Sprawdzenie stanu technicznego

Na miejscu katastrofy byli obecni inspektorzy budowlani oraz przedstawiciele firmy rozbiórkowej. Ocenią, czy możliwe jest odgruzowanie miejsca. Przed południem rozpoczął się przegląd inwentaryzacyjny kamienicy sąsiadujących z budynkiem, w którym doszło do wybuchu – tak że tych po przeciwnej stronie ulicy.

– W pierwszej kolejności najważniejsze jest zabezpieczenie ściany budynku, która bezpośrednio sąsiadowała z numerem 32. Zarówno z jednej i z drugiej strony. To budynki, które są wyłączone z użytkowania, ale są w niebezpiecznym stanie. Ta wyrwa, która jest w ścianie szczytowej budynku nr 34, zagraża osobom, które prowadzą tam teraz prace i gdzie zagrażała w przyszłości. Dłate-

go niewykluczona jest jej częściowa rozbiórka – ale to ustalenia i biegłych i inspektora nadzoru budowlanego – powiedziała Staszkievicz.

Powrót mieszkańców do dwóch sąsiednich kamienic będzie możliwy prawdopodobnie po odpowiednim remoncie tych budynków. Wiadomo, że jedna z kamienic należy do miasta, druga jest kamienicą wspólnotową.

Burmistrz zapewniła, że miasto chce jak najszybciej udostępnić ul. Głęboką dla ruchu, ale priorytetem jest bezpieczeństwo. – Jest koniec roku, część firm już nie pracuje, musimy znaleźć specjalistyczne firmy, które pozwolą nam na właściwe zabezpieczenie tego miejsca – podkreśliła. Po zabezpieczeniu miejsca rozpocznie się odgruzowanie rurowiska oraz sprzątnięcie ul. Głębokiej. (szb, klm)

• Ulica Głęboka pozostaje zamknięta dla osób postronnych. Fot. SZYMON BRANDYS

Górniakowie pod lupą Magiery

Historyczka i pisarka Władysława Magiera wzięła na warsztat jeden z najbardziej zasłużonych cieszyńskich rodów. Właśnie ukazała się jej „Saga rodu Górniaków z Sibicy”. Książka ma formę powieści historycznej.

Danuta Chlup

Dlaczego autorka licznych publikacji poświęconych osobistościom Śląska Cieszyńskiego pochyliła się nad losami Górniaków, właścicieli nieistniejącej już cegielni w Sibicy, znanymi ze swej filantropii?

– Wcześniej zetknęłam się z paniami z tego rodu, a mianowicie z Niną Górniak i Marią Górniak-Cieciąłową, pisałam o nich krótkie biografie popularyzowane do Cieszyńskiego Szlaku Kobiet. Mają one zresztą swoje lampy na Uliczce Cieszyńskich Kobiet. Z Franciszkiem Górniakiem także się już wcześniej zetknęłam, ponieważ Macierz Ziemi Cieszyńskiej wydała o nim niewielką broszurę, a oprócz tego jego tablica została odsłonięta w stulecie oddania do użytku Domu Narodowego w Cieszynie – tłumaczy autorka w rozmowie z „Głosem”.

Przypomnijmy, że Franciszek Górniak, któremu Magiera poświęca całą jedną część książki, był właścicielem cegielni w Sibicy, znanym działaczem narodowym, filantropem, jednym z głównych fundatorów Domu Narodowego. On, jak i jego następcy, mieli ogromne zasługi dla całego Śląska Cieszyńskiego. Wspierali liczne stowarzyszenia i instytucje.

• Władysława Magiera z nową powieścią historyczną. Fot. DANUTA CHLUP

– Franciszek Górniak wypalił w cegielni nawet popiersia znanych Polaków, których projekty zamó-

wił w Krakowie, a które zdobyły do 1939 roku salę widowiskowego Domu Narodowego. Później Niemcy je

zniszczyli – zwraca uwagę historyczka.

Magiera opisała w liczącej przeszło 400 stron książce dzieje biznesu Górniaków, jednak przede wszystkim skupiła się na ich działalności filantropijnej i narodowej. A ponieważ jest to saga, czyli przedstawienie losów rodziny na przestrzeni kilku (w tym wypadku czterech) pokoleń, pokazała także perypetie rodzinne i miłosne swoich bohaterów.

– Uważam, że motywem łączącym bohaterów tej książki jest chęć posiadania dzieci. Wszyscy chcieli mieć ich dużo. Choć nie zawsze tak się to kończyło, ponieważ na pewne rzeczy nie można mieć wpływu, tym bardziej w XIX wieku, kiedy stan medyczny był, jaki był – stwierdza autorka.

Atrakcyjną, a zarazem tragiczną postacią jest Nina Górniak. Atrakcyjną dlatego, że była projektantką mody kształcącą się w Wiedniu i Krakowie, tragiczną ze względu na zgon w młodym wieku, w pierwszych dniach drugiej wojny światowej.

– Nina Górniak mnie wyjątkowo zafrapowała. Zachował się w części jej pamiętnik. Zamieściłam w książce jego fragmenty. Pisała go dziewczyna, która skończyła polską szkołę podstawową w Czeskim Cieszynie i po niej wyjechała do szkoły artystycznej w Wiedniu, później

naukę kontynuowała w Krakowie. Pamiętnik pisała w Wiedniu, po polsku. I jest napisany niesłychanie piękną polszczyzną – podkreśla Władysława Magiera.

W kwerendzie najbardziej pomogły autorce dwie osoby: Marian Steffek z Ośrodka Dokumentacyjnego Kongresu Polaków w Czeskim Cieszynie, który przygotował wcześniej wystawy poświęcone poszczególnym osobistościom z rodu Górniaków, oraz prawnuczka Franciszka Górniaka – Anna, przechowująca pamiątki pozostałe po przodkach. Niestety część rzeczy zostało spalonych na podwórzu domu w Sibicy, kiedy w 1939 roku Górniakowie zostali wysiedleni przez Niemców.

Magiera nie pisze o losach rodziny zawieszona w próżni, przybliża czasy, w jakich przyszło żyć poszczególnym jej pokoleniom. Czołosi dopełniają fotografie archiwalne, mini-słowniczek gwarowy oraz cieszyńskie przepisy kulinarne, głównie na ciasteczka świąteczne.

Książka została wydana w Białym Białej, ze wsparciem Funduszu Rozwoju Zaolzia Kongresu Polaków w RC. Jest już w sprzedaży w cieszyńskich księgarniach, od początku stycznia będzie dostępna także w Księgarni Wirthów w Czeskim Cieszynie oraz w sieci dystrybucyjnej w całej Polsce. ▲

Poświęteczne świętowanie

Polskie kolędy, opłatek, życzenia oraz kolekcja szopek – w Domu PZKO w Skrzeczoniu cały czas trwają święta. Świadczy o tym sobotnie spotkanie, a także trwająca aż do 5 stycznia wystawa. Wydarzenie było również okazją do wznowienia działalności Chóru Mieszanego „Hasło” po długiej przerwie.

• Oprócz kolacji i opłatka nie mogło też zabraknąć noworocznego już toasty. ZDJĘCIA: SZYMON BRANDYS

Szymon Brandys

»Hasło«: reaktywacja

Wydarzenie było szczególnie ważne dla Chóru Mieszanego „Hasło”, który po półtorarocznej przerwie spowodowanej pandemią wznowił swoją działalność. Pod dyktando Magdy Rusek-Veselaj chór zaprezentował u siebie repertuar czterech kolęd, rozpoczynając od: „W polu pasterka drużyna”. Śpiewamy na razie tylko znane już wcześniej zespołowi kolędy, ponieważ od września do grudnia nie mieliśmy zbyt dużo czasu, by wyćwiczyć coś nowego. Na szczęście przetarliśmy już szlak występem podczas mszy 26 grudnia – wyjaśniała Veselá, która obec-

nie zastępuje stałą dyrygentkę chóru Irenę Szeligę. Mimo trudności, takich jak przetrzebienie szeregi chóru i zimowe infekcje, chór zdołał stworzyć wyjątkowy nastrój, zapraszając publiczność do wspólnego śpiewania. A już w 2026 roku założony w 1926 roku przez nauczyciela Józefa Płonkę zespół będzie obchodził jubileusz 100-lecia.

Skrzeczońscy pezetkaowcy dbają o celebrowanie najważniejszych świąt: jeden przed Wielkanocą i drugi na początku grudnia, bożonarodzeniowy – powiedział „Głosowi” prezes koła Czesław Gałuszka. W tym roku po raz

pierwszy na I. piętrze Domu PZKO otwarto także wystawę szopek.

Kolekcja szopek i wystawa do 5 stycznia

Zwiedzający mogą podziwiać ponad 30 eksponatów, wykonanych z różnorodnych materiałów, takich jak drewno, szkło, papier, gips, puzzle a nawet klocki LEGO. Większość szopek pochodzi z prywatnej kolekcji Czesława Gałuszki. Przy okazji zwiedzania można wypić grzanicę, zimową herbatkę, zjeść chleb ze smalcem i kupić drobne upominki. Ekspozycja obejmuje również szopki wykonane przez uczniów i mieszkańców okolic Bogumina, Suchej Górnjej oraz Pietwałdu (więcej o wystawie piszemy na str. 9).

Wyróżnienie dla Marii Ślădeczek

W trakcie wydarzenia uhonorowano Marię Ślădeczek, wieloletnią działaczkę koła PZKO. Jej zasługi obejmują m.in. organizację imprez kulturalnych, reżyserię przedstawień teatralnych oraz pracę w Klubie Dziecięcym. Była również aktywną propagatorką współpracy Koła PZKO z Towarzystwem Miłośników Ziemi Grodzkowskiej. W dowód uznania prezes Gałuszka przekazał jej publikację „Śpiwo Anna. Chybidziurawa a její sômsleci” autorstwa prof. Kadhubca.

Czesław Gałuszka podsumował ten rok słowami: – Cieszy nas, że mieszkańcy Skrzeczonia i okolic coraz bardziej zauważają nas i naszą pracę. To dla nas motywacja, by kontynuować nasze tradycje i organizować kolejne wydarzenia. ▲

Kotlet zamiast karpia

W spotkaniu nie mogło zabraknąć kolacji, podczas której serwowano

– jak to ujął prezes koła – „karpia w postaci kotleta drobiowego” z sałatką ziemniaczną. Goście połamali się opłatkami i złożyli sobie życzenia. Na zakończenie wieczoru wystąpił również Zespół Pieśni i Ruchu Niekoordynowanego „Niezapominajki” z Hawierzowa-Suchej. Grupa wykonała zarówno kolędy, jak i polskie przeboje, takie jak „Z kopyta kulig rwie” czy „Cicha woda”.

Czesław Gałuszka podsumował ten rok słowami: – Cieszy nas, że mieszkańcy Skrzeczonia i okolic coraz bardziej zauważają nas i naszą pracę. To dla nas motywacja, by kontynuować nasze tradycje i organizować kolejne wydarzenia. ▲

Świąteczny nastrój

Niezwykły koncert świąteczny miał miejsce w drugi dzień świąt Bożego Narodzenia w kościele Bożego Ciała w Jabłonkowie – oprawę muzyczną zapewniła Kapela „Lipka” wraz z „Lipkorkami” i „Pastyrceczkami”. Całość okraślił występ solistki Kateriny Karzełowej. Zgodnie z tradycją od dnia św. Szczepana zaczyna się kołędowanie I takie też miało miejsce w Jabłonkowie, gdzie uczestnicy koncertu mieli okazję wysłuchać tradycyjnych kolęd i pastorałek w wykonaniu artystów z naszego regionu.

– Te utwory wprowadziły uczestników w świąteczny nastrój, podkreślając bogactwo kultury Beskidu Śląskiego – uważa Chrystian Hecko z Kapeli „Lipka”.

Koncert świąteczny został zorganizowany w ramach projektu „Gore gwiazda Jezusowi” – koncert kolęd polskich i kantycek”, sfinansowanego przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP w konkursie „Polonia i Polacy Za Granicą 2024 – Regranting” za pośrednictwem Fundacji „Jana Olśzowskiego. (klm)

Wspólne kołędowanie

Kameralny Zespół Śpiewaczy TA Grupa, szansonistka Renata Drössler oraz publiczność – ci wszyscy stali się gwiazdami przedświątecznego „Kołodowania na rynku” w Czeskim Cieszynie. W piątkowy wieczór (20 grudnia) przestrzeń przed sceną była szczególnie wypełniona słuchaczami.

– Co roku na nasze kołędowanie zapraszamy różnych wykonawców. Były zespoły „Skowronki”, „Godulan”, „Slezan”, a w tym roku przysłała mi na myśl Renata Drössler. Zadzwońiłam do niej, ona się zgodziła, a miasto zadbało o honorarium – zdradziła „Głosowi” kierowniczka organizacyjna TA Grupy Danuta Siderok. Impreza odbywa się bowiem w ramach adwentowych spotkań na rynku przy choince, których organizatorem jest Miejski Ośrodek Kultury „Strzelnica” przy współpracy z Miastem Czeskim Cieszyn.

We wszystko włączyły się koła PZKO Czeski Cieszyn-Centrum i Czeski Cieszyn-Osiedle. Janina Procnier i Anna Piszkievicz częstowały obecnych pierniczkami własnej roboty, podawano również grzaniec.

W pierwszej części koncertu zaśpiewała TA Grupa. Na tę okazję przygotowała tradycyjnie repertuar kołędowy. Występ rozpoczęła mniej znaną pie-

• Renata Drössler była gwiazdą piątkowego wieczoru.

śnią bożonarodzeniową „Dnia jednego o północy”. Po jego zakończeniu zaprosiła na scenę publiczność, by wspólnie wykonać te najbardziej znane polskie kolędy, jak „Do szopy, hej, pasterze”, „Pójdźmy wszyscy do stajenki”, „Dzisiaj w Betlejem” czy „Bóg się rodzi”. Część słuchaczy skoryzystała z zaproszenia, w rezultacie czego razem z TA Grupą koncertowały wszystkie pokolenia cieszyńskian.

Gwóździem programu był mini-recital Renaty Drössler. W rozmowie z „Głosem” przyznała, że na rynku w Czeskim Cieszynie nie miała jeszcze okazji kołędować. – To zaproszenie bardzo mnie ucieszyło. Przyjechałam

• TA Grupa śpiewała kolędy. Fot. BEATA SCHÖNWALD

tutaj, żeby w Tyrze spędzić święta razem z mamą. Za dwa dni przyjedzie moja córka. Zostaniemy tutaj do początku stycznia. Dlatego świetnie się złożyło, że ten czas mogę poświęcić ze śpiewaniem. Może w przyszłości pomyślę o zorganizowaniu jakiegoś koncertu świątecznego, np. w kościele – zaznaczyła.

Pochodząca z Trzyńca, a mieszkająca w Pradze piosenkarka zaśpiewała tylko dwie kolędy – góralską „Oj, maluśki” oraz „Jezus malusiński” do muzyki Vangelisa. – Ja nie mam w swoim repertuarze tylu kołędowych piosenek, bo jestem tak wychowana, że kiedy jest Adwent, to

nie ma miejsca na śpiewanie kolęd, ale bardziej na pieśni adwentowe – przyznała.

Na rynku w Czeskim Cieszynie zabrzmiały więc w piątkowy wieczór również piosenki Hany Zagorowej, Edith Piaf, Hany Hegerowej, a także utwór, który pojawił się na jej pierwszej płycie CD, oraz „Vánoční”, czyli „Bożonarodzeniowa” autorstwa Petra Ožany.

Kameralny Zespół Śpiewaczy TA Grupa dał jeszcze jeden koncert w czasie weekendu przed świętami. Zaśpiewał kolędy na niedzielny nabożeństwo w kościele ewangelickim w Suchej Średniej. (sch)

Zakończył się I etap rozbudowy amfiteatru

Zakończył się pierwszy etap rozbudowy zaplecza amfiteatru w centrum Wisły, areny najważniejszych wydarzeń kulturalnych i społecznych miasta – powiedziała PAP zastępca burmistrza Katarzyna Czyż-Kaźmierczak. Koszt wyniósł 7,15 mln zł. Pierwszy etap rozbudowy, który trwał ponad rok, objął parter obiektu i nadbudowę na nim piętra w stanie surowym zamkniętym. Kosztował 7,15 mln zł. Wisła uzyskała na ten cel 5 mln zł z rządowego programu Polski Ład. – Mieliśmy już odbiór obiektu; jest kilka drobnych rzeczy do po-

prawki, ale można powiedzieć, że pierwszy etap został zakończony – powiedziała Czyż-Kaźmierczak.

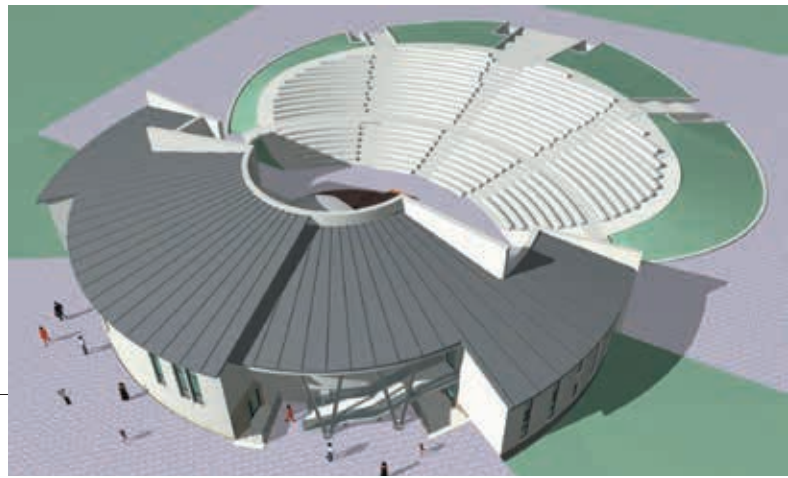
Druga część obejmie dokończenie prac przy nowej kondygnacji oraz montaż windy. W pomieszczeniach na tym poziomie siedzibę znajdzie Wiślańskie Centrum Kultury. Planowane jest też stworzenie niewielkiego muzeum Tygodnia Kultury Beskidzkiej. Katarzyna Czyż-Kaźmierczak powiedziała, że samorząd złożył już wnioski do resortu kultury o dofinansowanie. – Gdy będziemy je mieli zagwarantowane, ogłosimy przetarg na wykonanie

prac – wyjaśniła. Powinno się to stać w przyszłym roku.

Rozbudowa amfiteatru została rozłożona na dwa etapy po fasku przetargów. Potencjalni wykonawcy składali zbyt kosztowne oferty.

Wisła jest jednym z najbardziej znanych kurortów w Beskidach. Amfiteatr, położony w jej centrum, jest areną najważniejszych wydarzeń kulturalnych i społecznych miasta. (PAP)

• Tak w przyszłości ma wyglądać amfiteatr. Fot. mat. prasowe

W SKRÓCIE

DJOKOVIĆ CHCE WIĘKSZEJ PRZEJRZYSTOŚCI. Novak Djoković wezwał do większej przejrzystości w sprawie zawieszni za doping w tenisie, twierdząc, że czołowi gracze wydają się być traktowani inaczej niż pozostali. W tym roku tagodne kary nałożono na liderów rankingów ATP i WTA – Włocha Jannika Sinnera i Iłę Świątek.

13. LOKATA GĄSIENICY-DANIEL. Maryna Gąsienica-Daniel zajęła 13. miejsce w slalomie gigantycznym alpejskiego Pucharu Świata w austriackim Semmering. Wygrała Włoszka Federica Brignone. Magdalena Łuczak uzyskała 33. czas pierwszego przejazdu i nie zakwalifikowała się do drugiego.

12 PUNKTÓW SOCHANA. Jeremey Sochan zdobył 12 punktów i miał 14 zbiórek, a jego San Antonio Spurs w piątkowym meczu ligi NBA pokonali na wyjeździe Brooklyn Nets 96:87. Najlepszym koszykarzem Teksasńczyków tradycyjnie był Victor Wembanyama – 19 pkt, siedem zbiórek i sześć bloków.

POMYŚLNA OPERACJA SARRAZINA. Francuski alpejczyk Cyprien Sarrazin, który podczas piątkowego treningu zjazdu w Bormio miał ciężki wypadek, pomyślnie przeszedł operację drenażu krwiaka śródczaszkowego – poinformowała w sobotę rano Francuska Federacja Narciarska (FFS).

PROBLEMY LECHII I KOTWICY. Komisja ds. Licencji Klubowych PZPN po analizie nadesłanych w ramach rozszerzonego nadzoru finansowego dokumentów stwierdziła, że grająca w ekstraklasie Lechia Gdańsk oraz pierwszoligowa Kotwica Kołobrzeg nie wywiązują się z nałożonych w ramach tego nadzoru obowiązków.

(jb, PAP)

NA TAFLI MALOWANE

Trzyniecka Werk Arena gościła w sobotnie popołudnie ostatni w tym roku mecz ekstrakligi hokeja. I symbolicznie były to derby Trzyńca z Witkowicami. W święta Bożego Narodzenia lepiej potrenowali Stalownicy, którzy pokonali sąsiada gładko 4:0. Wczoraj po zamknięciu numeru drużyna Trzyńca zaliczyła definitywnie ostatni mecz roku 2024, na wyjeździe zmierzyła się z Mładą Bolesławią (więcej na www.glos.live).

Janusz Bittmar

TIPSPORT EKSTRALIGA

TRZYNIEC – WITKOWICE 4:0

Tercje: 2:0, 2:0, 0:0. **Bramki i asysty:** 10. Kurovský, 15. Daňo, 24. Vrána (Kurovský, Hudáček), 34. Kurovský (Hudáček, Vrána). **Trzyniec:** Kacetl – M. Zbořil, Koch, Kundrátek, Nedomec, Jandus, Hrbas – M. Růžicka, Nestršil, Daňo – Cienciala, Čácho, Kovařík – Kurovský, Vrána, Hudáček – Dravec, Roman, Hrehorčák – Teplý. **Witkowice:** Pařík – Košťálek, Demel, Přik, Percy, L. Kovář, Marcel, Sredl – Zdráhal, Nellis, Bambula – Barinka, Hladonik, Kalus – Vehovský, Eberle, Řička – Přibyl, Hašek, Roberts Bukarts – Glas.

Drużynie Stalowników również w meczu 30. kolejki Tipsport Ekstraligi nie udało się skompletować idealnego, najmocniejszego składu. Na liście kontuzjowanych zawodników nadal znajdują się obrońcy Martin Marinčin, Marian Adámek, Bohumil Janík, Jakub Jeřábek, w weekend dołączył do tej grupy również Adam Smith. Eksperymentalne ustawienie defensywnych dwójek nie przełożyło się jednak negatywnie na obraz gry, wręcz przeciwnie. W sobotnich derbach to właśnie świetna organizacja gry w obronie była kluczem do pokazówki Trzyńca, który zbudowany na mocnych fundamentach nie patyczkował się z Witkowicami, aplikując przyjezdny cztery bramki.

Dwukrotnie na listę strzelców zespołu gospodarzy wpisał się Daniel Kurovský (10., 34.), po jednym trafieniu zanotowali Marko Daňo (15.) i Petr Vrána (24.). Ostrawianie nie zaliczyli udanego meczu, wszędzie byli później od dynamicznie grają-

• Sobotnie derby w Werk Arenie zakończyły się gładkim zwycięstwem gospodarzy (czerwone stroje). Zdjęcia: ZENON KISZA

cych Stalowników. W drugiej tercji goście mieli wprawdzie przebliski dobrej gry, ale bramkarz Ondřej Kacetl nie dał się zaskoczyć. Znacznie bardziej nagminastykował się witkowicki golkeeper Pařík, który przepłatał świetne momenty z tragicznymi, po jego spóźnionej interwencji Kurovský w 34. minucie trafił na 4:0. Mecz dogrywał się w trzeciej odsłonie na względnym luzie, bez większej nerwowości.

Pierwszoplanową postacią derbów był Ondřej Kacetl. Trzyniecki bramkarz przed meczem wybrał dla widzów na stadionie rockową nutę z przebojami m.in. Red Hot Chili Peppers czy Guns n' Roses, a w meczu sam zmienił się w „rockową gwiazdę”, broniąc wysmienicie. Przyjaciela z boiska skomplementował kapitan Trzyńca, Petr Vrána, który również zaliczył udane spotkanie, okraszone zdobytą bramką, dodajmy po długiej przerwie. – Dobrze, że

udało nam się szybko narzucić Witkowicom nasz rytm gry. Rewelacyjnie bronił Kacetl, jego czyste konto to wiśienka na torcie – stwierdził Vrána. – Cieszę się z gładkiej wygranej, ale lubię też dreszczowce i zwycięstwa osiągnięte w dramatycznej końcówce. Tym razem była siłanka.

• To już dziesięć lat w nowej Werk Arenie. Kibice pamiętają.

Przed nami domowa seria Stalowników

Drużyny Trzyńca i Witkowice do wczoraj plasowały się na krawędzi rundy play off. Do końca rozgrywek zasadniczych Stalownicy rozegrają jeszcze siedem spotkań, z tego aż pięć u siebie. Najbliższe spotkanie w Werk Arenie zaplanowano bezpośrednio po Nowym Roku – w piątek 3 stycznia drużyna Zdeňka Motáka podejmie Hradec Kralovę (17.00). To zarazem początek domowej serii mistrza RC, który następnie zmierzy się u siebie z Kladnem (niedziela), Libercem (wtorek) i Pilznem (piątek).

• Migawka z poprzedniej edycji. Fot. BEATA SCHÖNWALD

(jb)

Ja już nie wierzę, że problem jest tylko w sprzęcie

Adam Małysz,

prezes Polskiego Związku Narciarskiego, po konkursie Turnieju Czterech Skoczni w Oberstdorfie

TURNIEJ CZTERECH SKOCZNI

Wąsek w czołowej »10«

Za nami pierwsza odsłona prestiżowego Turnieju Czterech Skoczni, świąteczno-noworocznych zawodów w skokach narciarskich rozgrywanych na obiektach w Niemczech i Austrii. W Oberstdorfie na inaugurację 73. odsłony imprezy dobrze spaść się pochodzący z Cieszyna Paweł Wąsek, który w zaciętej niedzielnej rywalizacji zajął dziesiątą pozycję. Podium opanowali Austriacy. Triumfował Stefan Kraft, przed swoimi rodakami Janem Hoerlem i Danielem Tschofenigem. W środę drugi przystanek, noworoczny konkurs w Garmisch-Partenkirchen.

Janusz Bittmar, PAP

Wąsek zdecydowanie przyćmił resztę polskich zawodników w startujących w turnieju. Jakub Wolny zajął 30., Aleksander Zniszczoł – 36., a Piotr Żyła – 41. lokatę. Przypomnijmy, w zawodach nie uczestniczy Kamil Stoch, który wycofał się z prestiżowego cyklu w ostatniej chwili, wybierając opcję spokojnych treningów.

Najlepszy z Polaków uzyskał 137 m i 130 m, co dało mu notę łączną 297,8 pkt, natomiast Wolny skoczył 121 m i 129 m – 252,4 pkt. W pierwszej serii – rozgrywanej systemem KO – Wąsek wygrał rywalizację z Niemcem Karlem Geigerem, Wolny wyeliminował Finą Anttiiego Aalto, Zniszczoł uległ Niemcowi Andresowi Wellingerowi, a Żyła przegrał z Estończykiem Artimem Aigro.

– Na pewno te skoki wyglądały dziś lepiej, ale nie konkretnego nie zmieniliśmy. Miałem tę samą wizję. Po prostu wczoraj to nie był mój dzień. Musiałem się obudzić i dojść do siebie po świętach, trochę się rozruszać i to zaczęło funkcjonować – powiedział pochodzący z Cieszyna Paweł Wąsek na antenie Eurosportu. Do występu Wąska odniósł się szkoleniowiec kadry, Thomas Thurnbichler. – Paweł pokazał swój normalny poziom, zaufał własnym umiejętnościom i wypadł bardzo dobrze – ocenił występ najlepszego polskiego skoczka w Oberstdorfie trener polskiej kadry A. – Paweł jest innym zawodnikiem. Wcześniej po niezbyt dobrych skokach w treningach tracił pewność siebie. W tym

• Paweł Wąsek spaść się najlepiej spośród polskich skoczków. W środę kolejna szansa na poprawę przeciętnej jak na razie sezonu. Fot. ZENON KISZA

roku pokazał już kilka razy, że może to zmienić w następny dzień, tak właśnie zrobił dzisiaj – zaznaczył szkoleniowiec.

Punkt zdobył w niedzielę Jakub Wolny. – Ten jeden punkt to jedyne plus. Moje skoki nie zachwycaly. Zrobiłem delikatny progres, ale nie jestem zadowolony. Dziś dopisało mi szczęście, którego brakowało mi w tym roku – skomentował swój występ Wolny.

W Oberstdorfie, ku rozczarowaniu kibiców gospodarzy, dominowali Austriacy. Kraft triumfował notą 335,1 pkt po skokach na 138 m i 135,5 m. To jego pierwsze w sezonie i 44. w karierze zwycięstwo w indywidualnym konkursie Pucharu Świata. Ostatni raz wygrał 17 marca w Norweskim Vikersund. Łącznie 123. raz stanął

na podium zawodów tej rangi i w tej klasyfikacji jest najlepszy.

– To był idealny moment na odniesienie zwycięstwa przed tą wspianą publicznością. To zdecydowanie były moje najlepsze skoki w sezonie. Długo czekamy już na to zwycięstwo. Cieszymy się chwilą. Nie zapuszczamy – powiedział triumfator i dodał, że przed konkursem był zdenerwowany.

Kraft jest ostatnim Austriakiem, który wygrał Turniej Czterech Skoczni. Działo się to w sezonie 2014/15. Później równie udanie jak teraz zaczął zmagania w 2016 roku, kiedy też zwyciężył w Oberstdorfie, ale ostatecznie zajął szóstą lokatę.

Drugi Hoerl stracił do triumfatora 3,5 pkt, a trzeci Tschofenig – 11,5 pkt. Tuż za podium uplasował się lider

klasyfikacji generalnej Pius Paschke. Niemcy czekają na wygraną w TCS od 2002 roku, kiedy równych sobie nie miał Sven Hannawald. Ubiegłoroczny zwycięzca turnieju Japończyk Ryoyu Kobayashi zajął 18. miejsce.

Paschke pozostaje liderem klasyfikacji generalnej z dorobkiem 765 pkt. Drugi Hoerl traci do Niemca 54 pkt. Trzeci jest Tschofenig – 696 pkt, a czwarty Kraft – 567 pkt. Najlepszy z Polaków Wąsek wywalczył 167 pkt i plasuje się na 15. pozycji.

Drugim przystankiem Turnieju Czterech Skoczni będzie Garmisch-Partenkirchen, gdzie we wtorek odbędą się kwalifikacje, a w środę – tradycyjny konkurs noworoczny. Pozaćmi środowej rywalizacji o godz. 14.00.

Dobry początek Polaków

Fot. ARC

Polska wygrała z Norwegią 2:1 w swoim pierwszym meczu grupy B tenisowego turnieju United Cup w Australii. Decydujący punkt biało-czerwonym dała para mieszana Iga Świątek (na zdjęciu) i Jan Zieliński, która wygrała z Ulrikke Eikeri i Casperem Ruudem 6:3, 0:6, 10-8.

Dzień wcześniej Norwegia przegrała z Czechami 1:2 i tym samym żegna się już z turniejem. Polska z Czechami zmierzy się w środę.

W pierwszym secie gry mikstowej w Sydney inicjatywa należała do Polaków, ale w drugim zdecydowanie lepiej radziła sobie Skandynawowie. Również w super tie-breaku długo mieli przewagę. Świątek i Zieliński na pierwsze prowadzenie wyszli w nim dopiero przy stanie 6:5, ale trzy kolejne punkty zdobyli Norwegowie. Zamkną spotkanie jednak nie zdołali. Ruud serwował przy prowadzeniu 8:7, a dwa punkty przy jego podaniu zdobyli Polacy, którzy następnie wykorzystali pierwszą piłkę meczową.

Rywalizacja zaczęła się od wygranej Świątek z Malene Helgøe 6:1, 6:0. Wiceliderka światowego rankingu nie miała większych problemów z pokonaniem Norweżki, która na liście WTA jest dopiero 404. Spotkanie trwało zaledwie 62 minuty. Stan meczu wyrównał Ruud, który pokonał Huberta Hurkacza 7:5, 6:3.

Kadrę biało-czerwonych uzupełniają: Kamil Majchrzak, Maja Chwalińska i Alicja Rosolska. Kapitanem jest Mateusz Terczyński, na co dzień członek sztabu trenerskiego Hurkacza.

W Sydney i Perth do rywalizacji przystąpiło 18 drużyn, podzielonych na sześć grup po trzy zespoły. Zwycięzcy grup awansują do ćwierćfinałów, podobnie jak po jednej najlepszej drużynie z drugich miejsc w obu miastach.

United Cup jest sprawdzianem przed wielkoszlemowym Australian Open, który rozpocznie się 12 stycznia. Do zdobycia będzie maksymalnie po 500 punktów do rankingów ATP i WTA, a pula nagród wynosi 10 milionów dolarów.

(PAP)

Zbliża się 2. edycja Pucharu Beskidu Śląskiego

Już tylko do 11 stycznia można się zgłaszać do drugiej edycji zawodów narciarskich pn. Puchar Beskidu Śląskiego, które odbędą się na początku przyszłego roku, a dokładnie 18 stycznia, na stoku Złoty Gróń w Istebnej. O medale powalczą narciarze, którzy są absolwentami polskich szkół podstawowych na Zaolziu, a także ich małżonkowie lub partnerzy życiowi.

Jak informują organizatorzy, w zawodach mogą brać udział wszyscy studenci szkół średnich, wyższych uczelni, ich rodzice, babcie, dziadkowie. Rywalizacje odbędą się w slalomie (2 przejazdy) w poszczególnych kategoriach wieko-

wych osobno dla kobiet i osobno dla mężczyzn.

Zgłoszenia są przyjmowane na podstawie wypełnionego formularza znajdującego się na stronie organizatora: www.beskidslaski.pl. W zgłoszeniu trzeba podać imię i nazwisko, rok urodzenia, telefon, adres e-mailowy oraz ukończoną szkołę podstawową. Razem ze zgłoszeniem pisemnym trzeba uregulować opłatę startową w wysokości 300 koron na konto bankowe ČSOB, a.s. 288290114/0300. Opłata startowa obejmuje udział w zawodach oraz kartę na 4 przejazdy (2 treningowe i 2 do zawodów). W dniu zawodów trzeba się zgłosić w biurze zawodów na Złotym Groniu

(restauracja przy stacji dolnej) pomiędzy godz. 7.30-7.45, gdzie zostaną rozdane numery startowe. Start o godz. 8.30. Ogłoszenie wyników po zakończeniu zawodów. Zwycięzcy otrzymają medale i dyplomy.

– Serdecznie zapraszamy wszystkich do wzięcia udziału w naszych zawodach. Impreza jest pomyślana jako forma rodzinnej zabawy, wyniki, owszem są w sporcie ważne, ale w naszych zawodach liczy się udział i frajda z rywalizacji w gronie znajomych i osób połączonych wspólną pasją – powiedział w rozmowie z „Głosem” Arnold Sikora, wiceprezes PTTS „Beskid Śląski”, kierownik imprezy.

Mamy dla Was prezent w postaci ostatniego w tym roku Retroskopu, zabawy, w której do zdobycia są vouchery do sieci sklepów Sportissimo. Warunek jest tylko jeden: trzeba rozszafować „tajemniczego” bohatera na archiwalnym zdjęciu, odpowiedź wysłać na adres e-mailowy: bittmar@glos.live i raz na cztery odcinki liczyć na łut szczęścia. W puli zabawy liczą się wszystkie wasze poprawne odpowiedzi na przestrzeni miesięcznego cyklu. Kolejna lotna premia pojawi się wraz z rozstrzygnięciem pytania nr 198. Poprawna odpowiedź na pytanie 195: były reprezentant RC w piłce ręcznej, Filip Jicha.

Fot. ARC

PYTANIE NR 196

Austriacy zdominowali pierwszą odsłonę 73. Turnieju Czterech Skoczni. W historii austriackich

skoków narciarskich ten oto dzień bawił kibiców na najwyższym poziomie.

(jb)

Michael Morys-Twarowski

Korzenie rodu Dordów prowadzą do Gnojnika, Ligotki Kameralnej, Polenin i Rakowca.

Gnojnik, Ligotka Kameralna i Poleniny stanowią spory problem dla genealogów. Miejscowości te należą do parafii rzymskokatolickiej w Gnojniku. W tamtejszych księgach metrykalnych notowano nie tylko katolików, ale do 1848 roku również ewangelików. Niestety, w 1773 roku metryki parafii w Gnojniku spłonęły i dla okresu wcześniejszego genealogia tamtejszych linii rodu Dordów siłą rzeczy będzie niekompletna.

W urbarzu (spisie powinności) Gnojnika z 1770 roku pojawia się czterech przedstawicieli rodu Dordów: siedlak Paweł (nr 1), zagrodnik Jakub (nr 34), Jan (nr 41), Jerzy (nr 31). W analogicznym zestawieniu dla Rakowca występuje dwóch kolejnych Dordów: zagrodnik Andrzej (nr 7) i młynarz Adam (nr 28). Jeśli chodzi o młyn w Rakowcu nr 28, to później jego właścicielami byli Jerzy Dorda (od 1784 roku) oraz syn Jerzego, również noszący imię Jerzy (od 1809 roku).

Gnojnik, Strzebowice, Bogumin

Jednym z przedstawicieli rodu Dordów z Gnojnika był Jan (ur. 1778), właściciel gruntu chałupniczego. 3 lutego 1805 roku ożenił się z Zuzanną Weller z Trzanowic. Ich synem był Jerzy Dorda (ur. 1812), właściciel gruntu zagrodniczego, żonaty od 1834 roku z Anną Gryczą z Konia-kowa. Z kolei dzieckiem tej pary był Jerzy Dorda (1846-1914), nauczyciel.

Ów Jerzy Dorda pracował najpierw w Polance (Polanka nad Odrou), a od 1874 do 1900 roku był kierownikiem szkoły w Strzebowicach (Třebovice, obecnie w granicach Ostrawy). Zwolennik stronnictwa niemieckiego, bezskutecznie próbował łączyć w miejscowości oddział Nordmarku. Aktywny na polu społecznym, działał w miejscowym Towarzystwie Weteranów. Po przejściu na emeryturę w 1901 roku zamieszkał w Opawie, gdzie zmarł.

Był żonaty z Teresą Jadwigą Schwarzw. Jego synami byli Karol Antoni (Karl Anton) (1876-1944),

farmaceuta, i Artur (Arthur) (1879-1965), podpułkownik (Oberstleutnant) w austriackim sztabie generalnym.

Nauczyciel w Żukowie, Gnojniku i Łyżbicach

W większości polskich rodów z dawnego Księstwa Cieszyńskiego zdarzały się osoby, którym bliżej było do stronnictwa (pro)niemieckiego, lecz zdecydowanie liczniejsi byli zwolennicy polskiego ruchu narodowego – o czym najlepiej świadczą wyniki powszechnych wyborów do Rady Państwa w Wiedniu. Nie inaczej było w przypadku Dordów. W 1889 roku na liście członków Związku Śląskich Katolików odnajdziemy Pawła Dordę, młynarza z Gnojnika, i Franciszka Dordę, chałupnika z Polenin.

Aktywnym polskim działaczem był Karol Dorda (1883-1940), syn Jana i Anny z domu Skulina. Ukończył Seminarium Nauczycielskie w Cieszynie, pracował kolejno w Żukowie, Gnojniku i Łyżbicach. W latach, kiedy rozstrzygała się przyszłość Śląska Cieszyńskiego, należał do Polskiej Organizacji Wojskowej. Po podziale Śląska Cieszyńskiego w 1920 roku musiał się przenieść do Polski. Pełnił funkcję kierownika szkoły w Bystrej Śląskiej. Zginął w niemieckim obozie koncentracyjnym w Dachau.

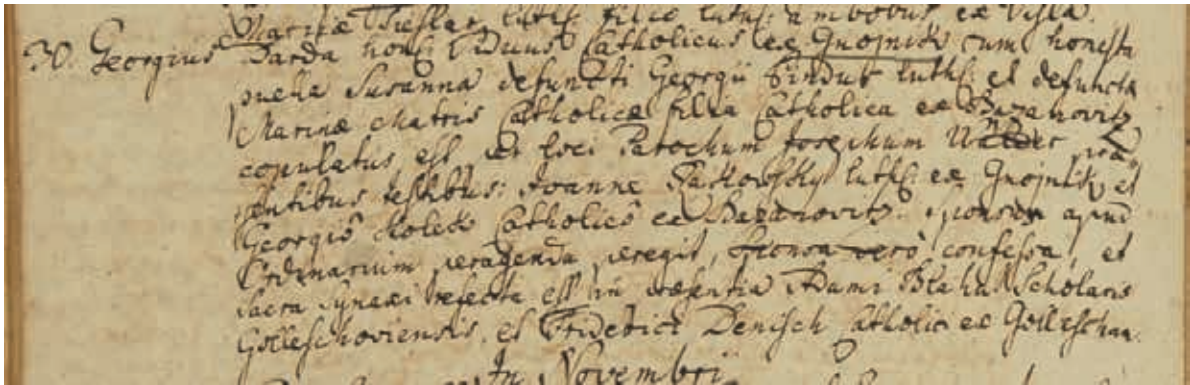
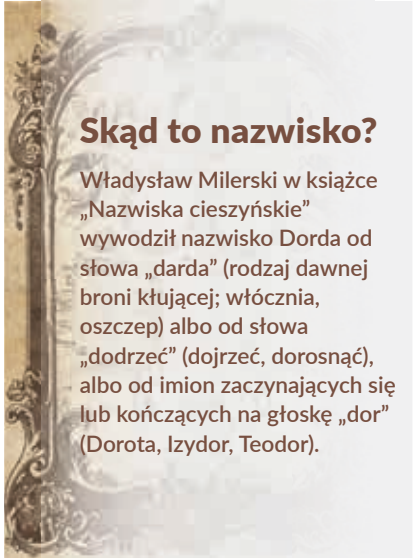
Jego pierwszą żoną była Anna Ciemala z Wędryni, zmarła przedwcześnie na suchoty. W listopadzie 1915 roku ożenił się z Marią Hanak, córką rzeźnika z Jabłonkowa.

Zapomniany redaktor

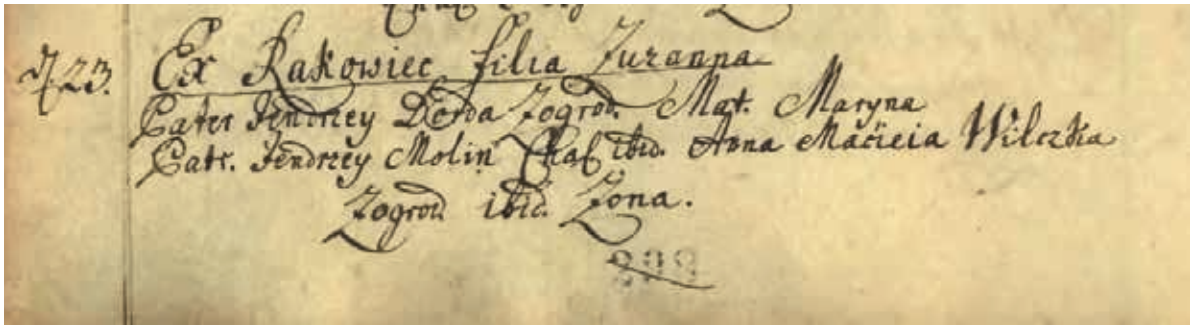
Ród Dordów był bardzo liczny. Jeżeli ująć jego historię w formie książki, na pewno więcej miejsca należałoby poświęcić Adamowi Dordzie (ur. 1828 w Ropicy, syn Andrzeja i Anny z domu Wojnar), księdzu katolickiemu, oraz Jerzemu Dordzie z Nieborów, wymienionemu w 1881 roku na liście członków Towarzystwa Ewangelickiego Oświaty Ludowej.

Ciekawą karierę w czasach austriackich zrobił Alojzy (Alois) Dorda (1856-1896). Urodził się w Cieszynie, kształcił się w miejscowym

Dordowie

● Metryka ślubu Jerzego Dordy z Gnojnika i Zuzanny Pindur (Pindór) z Bażanowic. Para pobrała się 1759 roku. Źródło: Para-fia rzymskokatolicka pw. św. Michała Archaniola w Goleiszowie.

● Metryka chrztu Zuzanny Dordy, urodzonej w 1763 roku w Rakowcu. Źródło: Biblioteka i Archiwum im. B.R. Tschammera.

gimnazjum katolickim. Później wyjechał do Wiednia, gdzie pracował jako dziennikarz i publicysta. Był redaktorem gazety „Deutsche Zeitung” i „Wiener Allgemeine Zeitung”.

● Wpisy w księdze gruntowej Gnojnika z przełomu XVIII i XIX wieku, dotyczące nieruchomości będącej własnością Dordów. Źródło: Archiwum Krajowe w Opawie. Zdjęcia: ARC

Skąd ten ród?

Nazwisko Dorda jest typowe dla Śląska Cieszyńskiego, na co wskazują dane dotyczące rozkładu nazwisk i w Polsce, i w Republice Czeskiej. Można zatem przypuszczać, że Dordowie mieszkają w naszym regionie „od zawsze”, czyli od ukształtowania się nazwiska, co nastąpiło chyba najpóźniej w XVI wieku.

Gdzie doczytać?

- Waldemar E. Dorda, „Ahnenliste Köhne – Dorda, „Sudetendeutsche Familienforschung” 1978. Jahrgang 20. Band IV/NF. Lieferung 2.
- Dorda – genealogia, <http://przodkowiezcieszyrna.blogspot.com/2015/04/dorda-genealogia.html> (materiały do genealogii rodu).

Śladami zapomnianej architektury

● Uczestnicy odwiedzają miejsca, gdzie jeszcze stoją lub stały stare drzewiönki. Fot. mat. pras.

Atrakcyjne wydarzenie nie tylko dla miłośników regionu zapowiada się w sobotę 11 stycznia. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Sportowe „Beskid Śląski” w RC wspólnie z Janem Michalikiem, pasjonatem i promotorem kultury ludowej z MK PZKO w Piosku organizują spacer „Śladami zapomnianej architektury ludowej Piosku/Bukowca”.

Uczestnicy odwiedzają miejsca, gdzie jeszcze stoją lub stały stare drzewiönki, miejsca ciekawej architektury ludowej, ale też ciekawych ludzi, którzy w tych drzewiönkach żyli – m.in. dom rodzinny Jewki Trzyńczanki, ks. Adama Ruckiego czy Karola Kurzysza.

– Podczas wycieczki odwiedzimy miejsca pełne historii, przeniesiemy się w czasie i odkryjemy urok ludo-

wej architektury, która powoli znika z naszego krajobrazu – wyjaśnia Jan Michalik.

Wydarzenie rozpocznie się w sobotę 11 stycznia wymarszem o godz. 9.15 sprzed remizy strażackiej w Piosku. Trasa spaceru liczy ok. 4 km. Organizatorzy przewidzieli siedem przystanków i niespodziankę na mecie.

(klm)

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ĆTI SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ĆT2, niedziela od godz. 19.30.

POLSKIE AUDYCJE: po-pt. godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzynieć 105,3 MHz.

RADIO KATOWICE: „U Polaków za Olzą” – niedz. godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/Zaolzie.

CO W TERENIE

CZ. CIESZYN – MK PZKO Osiedle zaprasza na Bal PZKO 10 stycznia o godz. 19.00 do Domu PZKO w Czeskim Cieszynie-Mostach. Bilet w cenie 550 koron (w cenie powitalny drink i kolacja). Rezerwacja i sprzedaż biletów: B. Onderek, tel. 777 041 484. Do tańca zagra: DJ Jano Ondraszek, kapela ludowa „Czymuni”, w programie Chłopi z Błędowic i loteria.

PTTS „BS” – 4 stycznia rozpocznie się nowy sezon turystyczny tradycyjnie noworocznym wymarszem na Skalkę. Trasy wyjścia i zejścia dowolne. Rejestrację w schronisku Okulicki oraz szef wywiadu AK – Oddziału II KG AK płk Kazimierz Iranek-Osmecki.

(PAP)

INFORMATOR

Ostatnia okazja, żeby zobaczyć szopki

● Stajenka betlejemka z klocków Lego to jedna z atrakcji wystawy. Fot. ŁUKASZ KLIMANIEC

Jeszcze tylko w piątek, sobotę i niedzielę (3-5 stycznia) można oglądać wystawę szopki bożonarodzeniowych, jaką po raz pierwszy przygotowało MK PZKO w Boguminie-Skrzeczoni w swojej siedzibie przy ul. 1 Maja 267. Na wystawie, która mieści się na pierwszym piętrze Domu PZKO, znajduje się ok. 30 betlejemskich stajenek z kolekcji Czesława Gałuszki, prezesa skrzeczonińskiego koła, ale także innych członków MK PZKO oraz wykonanych przez uczniów szkoły z Suchej Górnjej czy Śląskiej Diakonii. Najstarsza pochodzi z 1937

roku. Zachowało się z niej kilka figurę i niedzielę (3-5 stycznia) można oglądać wystawę szopki bożonarodzeniowych, jaką po raz pierwszy przygotowało MK PZKO w Boguminie-Skrzeczoni w swojej siedzibie przy ul. 1 Maja 267. Na wystawie, która mieści się na pierwszym piętrze Domu PZKO, znajduje się ok. 30 betlejemskich stajenek z kolekcji Czesława Gałuszki, prezesa skrzeczonińskiego koła, ale także innych członków MK PZKO oraz wykonanych przez uczniów szkoły z Suchej Górnjej czy Śląskiej Diakonii. Najstarsza pochodzi z 1937

Wystawę można oglądać 3 stycznia (piątek) od 15.00 do 18.00, a w weekend 4-5 stycznia od 9.00 do 11.00 i od 14.00 do 17.00. Wstęp jest bezpłatny (wolne datki). (klm)

WYBRANE WYCIECZKI BIURA PODRÓŻY A-Z TOUR 2025 LOTNICZE WYCIECZKI OBJAZDOWE

Portugalia, wylot z Pragi, 3*, HB	od 33.450 Kč
Katalonia, wylot z Katowic, 3*, HB	od 22.950 Kč
Andaluzja, wylot z Pragi, 3*, HB	od 29.950 Kč

WYCIECZKI OBJAZDOWE AUTOKAREM

Bałtyk, Mieleno, Unital, HB, wellness, baseny	od 16.450 Kč
Bad Gastein, HB, basen, Grossglockner	od 13.450 Kč
Warszawa, 3*, HB, Stare Miasto, Wilanów	od 6.950 Kč
Słowenia, z północy na południe, 3*, HB	od 13.550 Kč
Czechy Wschodnie, 3*, HB, wellness	od 11.400 Kč
Szwajcaria, 3*, HB, góry, jeziora, zabytki	od 17.450 Kč
Mazury, 3*, HB, Giżycko, Mikołajki, rejs	od 12.550 Kč

UZDROWISKA I TERM Y AUTOKAREM

Szaflary, 4*, HB + baseny term., Zakopane	od 8.150 Kč
Mosonmagyaróvár, 3*, HB+baseny term.	od 11.950 Kč
Bukowina Tatrzńska, 4*, HB+bas.term.	od 9.150 Kč
Białka Tatrzńska, 4*, HB+bas.term.	od 10.650 Kč
Podhájska, Energy I, HB, baseny term.	od 11.550 Kč
Velký Meder, 3*, HB, Thermal Corvinus	od 9.500 Kč

Pełna oferta wycieczek, aktualne ceny i zniżki na www.ckaztour.cz – przesyłka katalogu 2025 pocztą gratis.

HB – w cenie śniadania i obiadokolację

Wyjazdy z: Trzyna, Cz. Cieszyrna, Karwiny, Hawierzowa, Fr.-Mistku, Ostrawy.

Zniżki First Minute obowiązują do 15.2.2025

A-Z TOUR tel: 558 986 800, info@ckaztour.cz

CL-028

80 lat temu ostatni cichociemni dotarli do Polski

Wnocy z 26 na 27 grudnia 1944 r. odbyła się ostatnia operacja zrztutowa z udziałem cichociemnych. – Misja ostatnich cichociemnych była związana z organizacją łączności już w kraju opanowanym przez armię sowiecką – powiedział historyk dr Krzysztof A. Tochman.

Ostatnia operacja zrztutowa cichociemnych odbyła się w czasie, gdy struktury konspiracyjne ulegały przeorientowaniu na sowiecką okupację. Nie zachowały się żadne

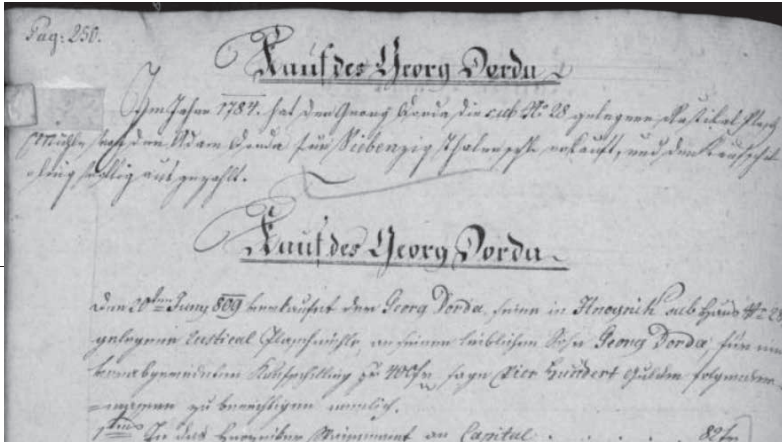
pisemne rozkazy dotyczące celów ich misji, ale można przypuszczać, że dotyczyły właśnie przeorientowania łączności na nowego okupanta. – Nieprzypadkowo większość uczestników akcji była wysokiej klasy specjalistami od szybkiej łączności telegraficznej przeszkolonymi na terenie Wielkiej Brytanii i Włoch do specjalnych zadań – wyjaśnił Tochman.

Cichociemni byli polskimi żołnierzami, wyłącznie ochotnikami, szkolonymi w Wielkiej Brytanii do zadań specjalnych: (dywersji, sa-

botażu, wywiadu, łączności i prowadzenia działań partyzanckich), wysyłani byli do okupowanej Polski początkowo z Wielkiej Brytanii w latach 1941-44.

Organizacją przerzutów zajmowała się polska sekcja brytyjskiego Kierownictwa Operacji Specjalnych SOE (Special Operations Executive) wspólnie z Oddziałem VI Sztabu Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych, odpowiedzialnym za łączność z Komendą Główną ZWZ-AK.

Głównym polskim organizatorem przerzutu przeszkolonych dy-

wersantów i wywiadowców drogą lotniczą do okupowanej Polski był ppłk. Jan Jaźwiński, początkowo szef Samodzielnego Referatu „S”, od 4 maja 1942 do stycznia 1944 r. jako szef Wydziału Specjalnego w Oddziale VI Sztabu Naczelnego Wodza w Londynie.

Pierwszy zrzt odbył się w nocy z 15 na 16 lutego 1941 r. Na pokładzie brytyjskiego dwusilnikowego bombowca Armstrong-Whitworth Whitley znalazło się trzech skoczków: kpt. Stanisław Przymyski („Kostka”), por. Józef Zabielski

(„Żbik”) oraz kurier polityczny Czesław Raczkowski („Włodek”). Od 15 lutego 1941 r. do 26 grudnia 1944 r. zorganizowano łącznie 82 loty z cichociemnymi. Jeden z nich skakał dwukrotnie.

W gronie ochotników znalazła się kobieta – Elżbieta Zawacka „Zo”. Do najbardziej znanych cichociemnych należeli ostatni komendant główny AK gen. Leopold Okulicki oraz szef wywiadu AK – Oddziału II KG AK płk Kazimierz Iranek-Osmecki.

Znajdź nas na YouTube

www.glos.live

PROGRAM TV

WTOREK 31 GRUDNIA

TVP

6.10 Info poranek **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Kościół z bliska **8.00** Akacja 38 (s.) **8.45** Ranczo (s.) **9.40** Komisarz Alex 3 (s.) **10.30** Ojciec Mateusz 13 (s.) **11.20** Kiedy zakwitną gwiazdy (film) **12.10** Agrobiznes **12.55** Natura w Jedyńce. Skrzydła i sieci **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.30** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Telexpress **17.30** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.45** Akacja 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.30** Porady na zdrady (komedia romantyczna) **22.10** Miłość jest blisko (komedia) **23.55** Sylwester z Dwójką.

TVP 2

6.20 W pustyni i w puszczy **7.30** Pytanie na śniadanie - pobudka **12.00** Wybuchowa para (komedia USA) **14.00** Familiada (teleturniej) **14.35** Koło fortuny (teleturniej) **15.15** Hity 2024 - największe przeboje roku **16.25** Ze śmiercią jej do twarzy (komedia USA) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.30** Program rozrywkowy

19.50 Sylwester z Dwójką

Ostatnią noc w roku widzowie Dwójki spędzą z najlepszą muzyką rozrywkową w doskonałej oprawie!

Koncert plenerowy na żywo ze Stadionu Śląskiego z udziałem publiczności. Muzyczna impreza zegnająca stary i witająca Nowy Rok z kulminacją o północy. W warstwie muzycznej i w prowadzeniu – dominacja pozytywnych emocji, zabawy, śmiechu i tańca. Krótkie, dowcipne wprowadzenie na scenie i na backstage'u. Taneczne utwory w wykonaniu topowych gwiazd polskiej i zagranicznej muzyki rozrywkowej. Na scenie wystąpią: The Kolors, DJ BoBo, Natasza Urbańska, Andrzej Piaseczny, Tatiana Okupnik, Afromental, Małgorzata Ostrowska, Sarsa, Piotr Kupicha/Feel, Wilki, Blanka, Filip Lato, Jacek Stachursky, Kuba Szmajkowski, Staszek Karpień-Bulecka.

TVN

6.10 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Tarnów **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Kuchenne rewolucje. Na Okrągło **12.15** Ukryta prawda **14.15** Kuchenne rewolucje. Łódź **15.20** Nie idziemy na Sylwestra (koncert) **16.20** Listy do M. (komedia) **18.35** Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich **19.00** Fakty **19.30** Nie kłam, kochanie (komedia) **21.15** Uwierz w ducha (komediodramat USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Sekrety rodziny (s.) **10.30** Dlaczego ja? **11.30** Gliniarze (s.) **14.35** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.55** Sylwestrowa Moc Przebojów 2024 (koncert).

TVC 1

6.00 Wyroki sędziego Ook! (bajka) **6.15** Sylwester kawalera (film) **6.50** Kelnor, płacić! (film) **8.15** Królowna z młyna (bajka) **10.05** Ducháček do załatwi (film) **11.35** Królewicze są do smoków (bajka) **12.30** Śnieżny smok (bajka) **14.05** Królewska magia (bajka)

15.40 Sylwestry Vladimira Mensiá

Tradycyjnie do najpopularniejszych sylwestrowych programów telewizyjnych zaliczają się te, w których wystąpił wyjątkowy narrator i niepowtarzalny aktor i komik Vladimír Menšík. W ostatnich latach życia brneńskie studio niemal co roku filmowało jego występy sylwestrowe. W 1993 roku wieloletni współpracownik telewizyjny Menšíka, dramaturg Jaroslav Sedláč, stworzył program składający się z indywidualnych monologów i przedstawień. Od tego czasu sylwester Vladimíra Menšíka regularnie powraca na ekrany czeskiej telewizji w ostatni dzień roku.

16.20 Bohouš (film) **16.50** O lecniczce w drodze (bajka) **18.20** Diabli wiedzą (bajka) **20.00** Wybórna SHOW **21.05** Cuda natury **22.10** Wszystko-party **23.00** Musicalowa noc pełna gwiazd **0.01** Życzenia noworoczne **0.04** Przy muzyce w Sylwestra **0.55** Szaleństwa panny Ewy (film) **2.20** Sylwestrowe Bolkoviny.

TVC 2

6.00 Dzieci Iwicy z buszu (film) **7.30** Diamentowa gorączka (film) **9.10** Cyrk w naturze **10.05** Fanfan Tulipan (film) **11.40** Książę i żebrak (film) **13.25** Mirosław Horińciak: humor to poważna sprawa **14.10** Cztery wesela i pogrzeb (film) **16.15** Tootsie (film) **18.10** Mania wielkości (film) **20.00** Dochodzenie w sprawie zaginięcia dziennika obecności (film) **21.40** The Doors (film) **0.01** Zyczenia noworoczne **0.03** Podróż po Szampanii **0.30** Stand-up Sylwester **0.55** Sylwestrowy coctail Mirosława Donutilla **1.50** Ballada z zaginionika **1.55** Mississippi Queen z Pohórelc **2.25** Telewizyjny klub niesłyszących.

NOVA

5.55 Epoka lodowcowa II: odwilż (film anim.) **7.25** Babcio, czaruj! (bajka) **8.35** Z piekła szczęście II (bajka) **10.40** Paddington II (film) **12.30** Pod pięcioma wieżami (film) **14.10** Śmiecho-landia - zwirowane królestwo (bajka) **16.05** Mareczku, podaj mi pióro (film) **17.40** Wiadomości, sport, pogoda **18.05** Palko, wyjdź z worka! (bajka) **19.30** Sylwestrowe wiadomości **20.40** Pościg: sylwestrowe wydanie **22.00** Wszystko się może zdarzyć! Sylwester! **0.00** Troast noworoczny **0.01** Marek Złotracy w Edenie (koncert) **1.45** Michal David 50 - impreza roku (koncert).

PRIMA

6.00 Wilk i zając (s. anim.) **6.25** Bolek i Lolek (s. anim.) **7.05** Doktor Dolittle II (film) **8.40** Biała pani (film) **10.30** Bajka o siedmiu krukach (bajka) **12.35** Wracaj do grobu! (film) **14.35** Kevin sam w domu (film) **16.25** Kevin sam w Nowym Jorku (film) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.25** Incognito Sylwester 2024 **22.20** Prima Particka Silvestr **0.00** Twierdza (film) **2.20** Wracaj do grobu! (film).

ŚRODA 1 STYCZNIA

TVP 1

7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **8.55** Potop Redivivus **12.00** Anioł Pański **12.20** Podsumowanie roku w sporcie **13.25** Chłopak na Gwiazdkę (film) **15.10** Porady na zdrady (komedia) **17.00** Telexpress **17.30** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.45** Akacja 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda

20.25 Baby boom, czyli Kogel Mogel 5 (komedia polska)

Piotruś – razem z żoną, teściową oraz Leopoldem – przenosi się do nowego domu: zabytkowego dworku. A Marlenka postanawia przy okazji znaleźć rodzinie odpowiednie, pasujące do eleganckiej rezydencji przodka... Z kolei Agnieszka robi na uczelni karierę, ale tuż po obronie doktoratu nagle odkrywa, że jest w ciąży. A gdy na świat przychodzi mały Kuba... zaczynają się problemy! Piotruś towarzyszy siostrze w trakcie porodu i sam zaczyna marzyć o dziecku – ku przerażeniu Marlenki. Marcin, świeżo upieczony tata, wpada w panikę i nagle znika. A do tego w Brzókach jawia się tajemnicza Kamila – dziewczyna w zaawansowanej ciąży, która szuka właśnie Zawady...

22.00 Dzień dobry, kocham Cię (komedia) **23.45** Ronin (dramat sensacyjny).

TVP 2

5.40 W pustyni i w puszczy **7.30** Pytanie na śniadanie **12.00** Zaproszenie na Koncert Noworoczny z Wiednia **2025 12.15** Koncert Noworoczny z Wiednia 2025 (koncert) **14.00** Familiada (teleturniej) **14.35** Koło fortuny (teleturniej) **15.15** Szansa na sukces. Opolo 2025. Anita Lipnicka **16.25** Sylwester z Dwójką **18.20** Zapisane w gwiazdach (film USA) **20.00** Riviera dla dwojga (komedia romantyczna) **21.45** Colombiana (dramat) **23.45** Koncert Noworoczny z Wiednia 2025 (koncert).

TVN

5.45 Ukryta prawda **6.40** Kuchenne rewolucje. Leborg **7.35** Kuchenne rewolucje. 8.30 Dzień Dobry TVN **11.00** Gwiazdny pył (film fantasy) **13.30** Skoki narciarskie. Turniej Czterech Skoczni w Garmisch-Partenkirchen **16.40** Tom i Jerry (film familijny) **19.00** Fakty **19.30** Listy do M. 5 (komedia) **21.55** Bodyguard (dramat sensacyjny).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.00** Madagaskar 2 (film anim.) **9.55** Kevin sam w domu - po raz czwarty (komedia USA) **11.45** Pani Doubtfire (komedia USA) **14.30** Narzeczony mimo woli (komedia USA) **16.45** Uwierz w Miłkołaja (komedia) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **20.00** Kevin sam w Nowym Jorku (komedia USA) **22.25** American Pie. Jazd absolutentów (komedia USA).

TVC 1

6.00 Przebój (film) **7.35** Królowna z młyna II (bajka) **9.25** To neznáte Hadmírsku (film) **11.00** Zapomniany diabeł (bajka) **13.00** Przemowa noworoczna prezydenta republiki **13.10** O królewnie solimańskiej (bajka) **13.40** Satornin (film) **15.20** Cudowny nos (bajka) **17.15** Najlepszy przyjaciel (bajka) **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Bracia (film) **22.25** Teoria tygrysa (film) **0.05** Maneż Bolka Polívki.

TVC 2

6.00 Wiadomość od J. Suchego **6.15** Rodzina Beliere (film) **8.00** Na biegówkach po Czechach **8.10** Brytyjskie klejnoty koronne **9.00** Nasze tradycje **9.30** Spadek **11.15** Koncert noworoczny Filharmoników Wiedeńskich 2025 (transmisja) **13.45** Złoty orzeszek 2024 **14.40** Bajeczny zimowy świat natury **15.30** Zajemnica Agatha Christie **16.30** Podróż po Północnym Yorkshire **16.55** Maria Teresa, królowa i matka **17.50** Przemowa noworoczna Prymasa Czech, arcybiskupa Jana Graubnera **18.00** Transmisja mszy noworocznej **19.05** Krainą Madagaskaru **20.00** Lot nad kukulczym gniazdem (film) **22.10** Lucky Luke (film) **23.40** Raptus (film) **1.20** Odwaga.

NOVA

6.05 Epoka lodowcowa III: Era dinozaurów (film anim.) **7.40** Szczęśliwego Nowego Roku (film) **9.25** Comeback (s.) **9.55** Palko, wyjdź z worka (film) **11.15** Trzej bracia (bajka) **13.00** Przemowa noworoczna prezydenta republiki **13.15** O niedźwiedziu Andrzej (bajka) **14.05** Trolle II (film anim.) **15.45** But Melichar (film) **16.55** Dziadek Mróz (bajka) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Słońce, siano, erotyka (film) **22.00** Bachelor Czechy (reality-show) **23.15** After IV. Bez siebie nie przetrwamy (film) **1.00** Znajomi nieznani (film).

PRIMA

6.00 Statkiem przez Kornati **6.10** Bolek i Lolek (s. anim.) **6.45** Nie gniewać dziadka (film) **8.25** Strachy (bajka) **10.40** Fałszywa kocica (film) **13.00** Przemowa noworoczna prezydenta republiki **14.05** Księżniczka zaklęta w czasie II (bajka) **16.05** Gump II (film) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime

20.15 Książę w Nowym Jorku II (film)

Książę Akeem (Eddie Murphy) ma wkrótce przejąć tron po niedomagającym królu Jaffie Jofferze (James Earl Jones). Przyszły władca nie ma jednak męskiego potomka, a według prawa w Zamundzie, władzy nie może objąć kobieta. Ojciec uświadamia następcę tronu, że w Ameryce czeka na niego dorosły potomek z nieprawego łoża. Akeem wyrusza wraz ze swoim wiernym towarzyszem Semmim (Arsenio Hall) do Nowego Jorku, aby odszukać Lavelle'a (Jermaine Fowler). Chłopak nie wie, że płynię w nim królewska krew, ale bez większego wahania zgadza się udać do nieznanego mu kraju. Na miejscu dowiaduje się, że musi poślubić córkę generała Izziego (Wesley Snipes), lokalnego watażki, który grozi zamachem na Akeema, jeżeli ten nie spełni jego żądań.

22.30 Kolejny film o Boracie (film) **0.35** Święta czwórka (film).

CZWARTEK 2 STYCZNIA

TVP 1

5.55 Info poranek **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Dobre historie. Przemyskie cisy **8.00** Kariera Nikodema Dyzm (s.) **8.55** Ranczo (s.) **9.55** Komisarz Alex 3 **10.45** Ojciec Mateusz 13 (s.) **11.35** Okrasa łamie przepisy **12.10** Agrobiznes **12.35** Program rolniczy **12.50** Natura w Jedyńce. Skrzydła i sieci **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Telexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Reporterzy (mag.) **18.45** Akacja 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Królowie. Rozstanie (s.) **21.05** Ojciec Mateusz 31 (s.) **22.05** Sprawa dla reportera **23.00** Bolero, hit wszech czasów.

TVP 2

6.20 Operacja zdrowie (mag.) **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.05** Niebo i ziemia dziś się radują (mag.) **11.55** Magiczne Podhale z Sebastianem Karpiem-Bulecką **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Miłość i nadzieja (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Miłość i nadzieja (s.) **18.15** Va banque (teleturniej)

18.50 Jeden z dziesięciu (teleturniej)

Program, dzięki któremu można sprawdzić i jednocześnie wzbogacić wiedzę w zakresie aż stu dziedzin. Teleturniej składa się z trzech etapów. W pierwszym zawodnicy otrzymują po dwa pytania. Odpowiedź przynajmniej na jedno z nich umożliwia udział w drugim etapie. W kolejnej rundzie zawodnicy wyznaczają, który z przeciwników ma odpowiadać na kolejne pytanie...

19.25 Barwy szczęścia (s.) **20.50** Sylwester z Dwójką **21.50** Kryk. Szepty słychać po zmroku (s.) **22.50** Informacje kulturalne **23.10** Fatalna układanka (thriller USA).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Kuchenne rewolucje. Bar u Skwarka **12.20** Kuchenne rewolucje. Mąka i Magia **13.20** Ukryta prawda **16.35** Kuchenne rewolucje. Ostrów Wielkopolski **17.40** Detektywi (s.) **18.35** Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich **19.00** Fakty **19.40** Uwaga! **20.00** Na Wspólnej (s.) **20.35** Kuchenne rewolucje. Żnin **21.40** Raj dla par (komedia USA) **23.55** Rodzina od zaraz (komedia USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Sekrety rodziny. Zdrowie Piotra **10.30** Dlaczego ja? **11.30** Gliniarze (s.) **14.35** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.40** Uroczysko (s.) **20.10** Narzeczony mimo woli (komedia USA) **22.30** 12 mężczyzn z kalendarza (komedia romantyczna).

PROGRAM TV

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Kayara (2, godz. 17.00); Gladiator 2 (2, godz. 19.00).

KARWINA – Centrum: Sonic 3: Szybki jak błyskawica (2, godz. 17.30); V dobrém i ve złém (2, godz. 20.00).

CIESZYN – Piast: W pokoju obok (2, godz. 16.15); Here. Poza czasem (2, godz. 18.15); **Sztuka pięknego życia** (2, godz. 20.15).

Nagły wypadek samochodowy splota losy Almut (Florence Pugh) i Tobiasa (Andrew Garfield), odmieniając je na zawsze. Od momentu, kiedy wspólnie trafiają na pogotowie, zaczyna w nich kietkować silna więź, która z biegiem czasu przeradza się w głębokie uczucie. Poprzez migawki ich wzajemnego zaurczenia, budowania domu i stawiania się rodziną – nieoczekiwanie wychodzi na jaw prawda o zdrowiu Almut, która może zachwiać fundamentem tego co stworzyli. Paradoksalnie, motywuje to parę do realizacji marzeń i uczy cenić każdą chwilę z niekonwencjonalnej drogi, jaką obrali ich życie. Oto trwająca dekadę, utkana z subtelnych momentów bliskości, głęboko wzruszająca, a czasami nieoczekiwanie zabawna, piękna historia miłosna.

CO W STREAM-IE

Sukcesja

Amerykański serial dramatyczny emitowany w latach 2018-2023, stworzony przez Jesse'go Armstronga. Opowiada o rodzinie Royów, właścicieli globalnej korporacji medialnej Waystar Royco. Głową rodziny jest Logan Roy (Brian Cox), surowy i bezwzględny patriarchy. Jego dzieci: Kendall (Jeremy Strong), Roman (Kieran Culkin), Siobhan „Shiv” (Sarah Snook) i Connor (Alan Ruck) rywalizują o wpływy i kontrolę nad imperium ojca. Serial ukazuje wewnętrzne konflikty, intrygi i walkę o władzę w rodzinie, zwłaszcza gdy zdrowie Logana zaczyna szwankować, a kwestia sukcesji staje się palącą. Kendall, najstarszy syn z drugiego małżeństwa, początkowo postrzegany jest jako naturalny następca, ale jego

problemy osobiste i zawodowe komplikują sytuację. Roman, młodszy brat, cechuje się niedojrzałością i skłonnością do ryzyka, podczas gdy Shiv, jedyna córka, rozwija karierę w polityce, pozostając z dala od rodzinnego biznesu. Connor, najstarszy syn z pierwszego małżeństwa, żyje na uboczu, unikając korporacyjnych zawirowań. W miarę rozwoju fabuły, napięcia między rodzeństwem narastają, a lojalności są wystawiane na próbę. Serial zdobył uznanie krytyków za wnikliwy portret władzy, ambicji i dysfunkcyjnych relacji rodzinnych, otrzymując liczne nagrody, w tym Złote Globy i Nagrody Emmy.

Gdzie oglądać: Max

75 lat temu powstała Wytwórnia Filmów Dokumentalnych i Fabularnych

● Kadr jednego z filmów dokumentalnych, który powstał w warszawskiej wytwórni. Fot. ARC

29 grudnia 1949 r. powstała Wytwórnia Filmów Dokumentalnych i Fabularnych, czołowa instytucja polskiej branży filmowej. Trudno znaleźć polski film, którego choćby część nie powstała w WFDiF. – Zarządzenie ministra kultury i sztuki z dnia 29 grudnia 1949 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą: Wytwórnia Filmów Dokumentalnych – przedsiębiorstwo państwowe wyodrębnione z siedzibą w Warszawie. Przedmiotem działalności przedsiębiorstwa jest produkcja filmów dokumentalnych, kronik filmowych i kopii eksploatacyjnych – opublikowano w „Monitorze Polskim” nr A-10, poz. 97, wydanym 29 grudnia 1949 r.

Tym samym zarządzeniem powołano do życia również: Łódzki Zakład Kinotechniczny, Warszawskie Zakłady Fotochemiczne, Bydgoskie Zakłady Fotochemiczne, Centrale Zaopatrzenia Materiałowego Filmu Polskiego, Wytwórnię Filmów Fabularnych, Centrale Rozpowszechniania Filmów. W pierwszych latach Wytwórnia Filmów Dokumentalnych realizowała rocznie kilkadziesiąt filmów dokumentalnych i kronik filmowych. W 1960 r. rozszerzyła działalność i uruchomiła dwie nowe hale zdjęciowe do realizacji filmów fabularnych. W 1988 r. przedsiębiorstwo zmieniło nazwę na Wytwórnia Filmów Dokumentalnych i Fabularnych.

W rocznicowych zakładce, na stronie internetowej WFDiF, napisano: „W wytwórni swoje filmy realizowali tacy twórcy, jak: Andrzej Munk, Krzysztof Kieślowski, Jan Łomnicki, Tadeusz Makarczyński, Ludwik Perski, Maria Kwiatkowska, Władysław Ślesicki, Kazimierz Karabasz, Jerzy Hoffman, Edward Skórzewski, Marcel Łoziński, Paweł Kędzierski, Andrzej Brzozowski, Andrzej Titkow, Irena Kamińska i wielu innych. W halach, laboratoriach i w montażowniach wytwórni powstały słynne dzieła m.in.: Andrzej Waży, Jerzego Antczaka, Krzysztofa Zanusa-

siego, Krzysztofa Kieślowskiego, Jerzego Hoffmana”. – W styczniu 2010 r. w strukturę WFDiF włączono Wytwórnę Filmową „Czołówka”. 1 października 2019 r., decyzją ministra kultury i dziedzictwa narodowego, połączone zostały: Studio Filmowe „Kadr”, Studio Filmowe „Tor”, Studio Filmowe „Zebra” i Studio Miniatur Filmowych w nowo powstałą państwową instytucję o nazwie Wytwórnia Filmów Dokumentalnych i Fabularnych – napisano na stronie Filmpolski.pl.

WFDiF realizuje obecnie szeroki zakres prac związanych z produkcją filmową. Dba też o dorobek filmowy minionych lat, digitalizując i odnawiając dawne polskie filmy i kroniki. Wytwórnia posiada archiwum, w którym przechowuje m.in. materiały filmowe od 1916 r. oraz dokumenty wojenne. Wytwórnia podejmuje też szereg działań edukacyjnych, realizując m.in. cykl ekranizacji współczesnej polskiej dramaturgii, serię filmów edukacyjnych „Historia w ożywionych obrazach”, organizuje również zajęcia, warsztaty i plany filmowe oraz spotkania z doświadczonymi twórcami.

Na stronie Filmpolski.pl zamieszczono listę ponad 490

POSTSCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Pionowo i poziomo jednakowo:

1. energetyczny – podtrzymuje linię wysokiego napięcia

2. plamka na sierści psa lub naszywana na dziurkę w ubraniu

3. hamulcowy lub kierowniczy w samochodzie

4. jeleni zamieszkujący zarosła bambusowe na stokach Andów.

Wyrazy trudne lub mniej znane: PADU

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Pionowo i poziomo jednakowo:

1. poselski, sportowy lub „...Pickwicka”, powieść Ch. Dickensa

2. alfabetyczny spis lub „...Schindlera”, film S. Spielberga

3. codzienny zarobek sklepu

4. lud afrykański zamieszkujący wybrzeże Gwinei lub miasto w północno-wschodniej Nigerii.

Wyrazy trudne lub mniej znane: BAGA

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

LOGOGRYF

1. substancja o przenikliwym zapachu, symbol ulotności

2. mieszkanka Kataru

3. fińska nazwa rosyjskiej Republiki Karelii

4. kawiarenka, bar kawowy

5. popularne w Hiszpanii widowisko, z toreadorem i bykiem

6. po wbiciu się w dno utrzymuje statek w miejscu

7. pulpit wykładowcy uniwersyteckiego lub budowla sakralna

8. dawny duży statek żaglowy

9. kilkustopniowy wodosпад

10. mała kabina.

Wyrazy trudne lub mniej znane: KARJALA, KARRAKA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A

LOGOGRYF ŁUKOWATY

Rozwiązaniem jest połowa nocy, czyli czas stanowiący umownie koniec jednej doby i początek następnej. Na ten czas czekamy właśnie w Sylwestra..., oczekując na nadejście Nowego Roku!

- 1.-4. stoicki... to równowaga ducha wobec niepowodzeń

3.-6. niekompletnie ubrany, prawie goły

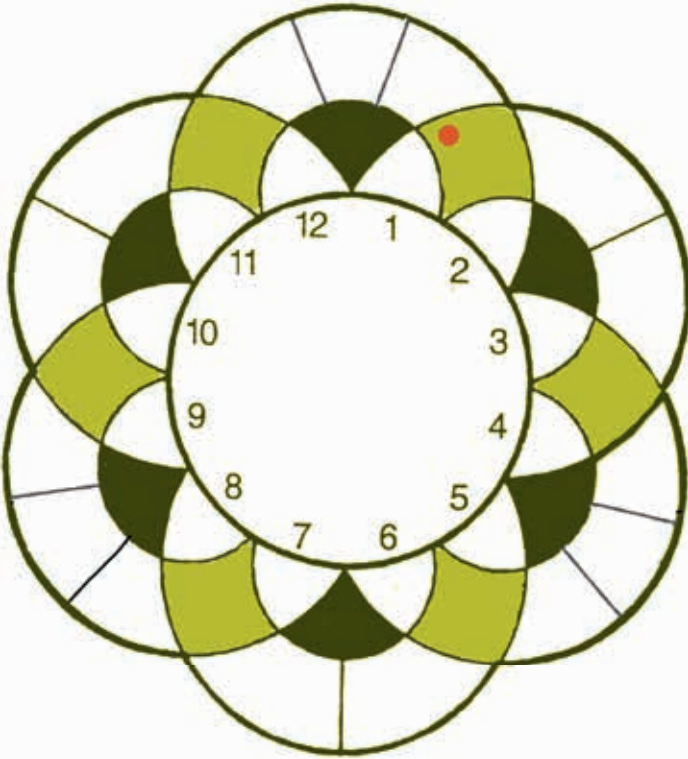
5.-8. rozpięte na sztalugach lub materiał na letnią sukienkę

7.-10. dawniej leczył za pomocą ziół i czarów

9.-12. ciasto weselne nazwane od kołistego kształtu

11.-2. marne resztki czegoś o niskiej wartości, oferowane z konieczności lub z litości.

Wyrazy trudne lub mniej znane: OCHŁAPY

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 10 stycznia 2025 r. Nagrodę z 17 grudnia otrzymuje **Krystyna Souček z Suchej Średniej**. Autorem dzisiejszych łamigłówek jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie kwadratu magicznego z 17 grudnia: SANOK
Rozwiązanie minikwadratu magicznego I z 17 grudnia: GWAŁ, WIZJA, AJWAŁ, RARE
Rozwiązanie minikwadratu magicznego II z 17 grudnia: GLIN, LOTKA, IKAST, NATA
Rozwiązanie logogryfu łukowatego z 17 grudnia: TARNÓW

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. Polonia i Polacy za granicą 2023 ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów. Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

MINISTERSTWO KULTURY

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie

Fundacja POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE im. Jana Olszewskiego

STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA”

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyń, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu”, ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyń 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Łukasz Klimaniec, klimaniec@glos.live • Szymon Brandys, brandys@glos.live • Fotoreporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt makiety: Jacek Utko • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorki i piątki • Dostawę prenumeratom prowadzi PNS, a.s. Páteřická 1/2773, 193 00 Praha 9-Horní Počernice. Zamówienia pod adresem: První novinová společnost, a.s., Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz. Reklamacje tel. 800 400 412 • Kolportaż: PNS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a. s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indexu 42501, ISSN 2570-8708.

„Głos” należy do Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS